

FIȘA
DISCIPLINEI
NEI

Istoria populației Europei în secolele XVIII-XX și
demografie istorică

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UBB – Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie modernă, arhivistică și etnologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie și studii culturale
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istoria și socio-antropologia epocii moderne

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Istoria populației Europei în secolele XVIII-XX și demografie istorică				
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. Ioan BOLOVAN				
2.3 Titularul activităților de seminar	-----				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	2.7 Regimul disciplinei

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care curs	2	seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp: ore convenționale 6 credite * 25 ore = 150					ore
Timp didactic					42
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe Suport de curs și bibliografie					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat					4
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual					108
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea la cursul de față este condiționată de parcurgerea unor cursuri și discipline din sfera socio-umană (studii la nivel licență în domeniile istorie, relații internaționale și studii europene, sociologie și asistență socială, teologie, etnologie, filosofie, comunicare și relații publice, jurnalism).
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none">
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Competențe profesionale – 3 credite</p> <ul style="list-style-type: none"> - competențe de a realiza cercetări în domeniul istoriei, sociologiei și antropologiei - abilități în realizarea cercetărilor de teren și în arhive - competențe privind elemente de etică a cercetării.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Competențe transversal – 3 credite - abilitatea de a-și planifica dezvoltarea carierei profesionale (doctorat, proiecte postdoctorale, de cercetare și relații publice etc.); - abilitatea de a deveni formator pentru formarea inițială (profesor în învățământul preuniversitar și în cel superior); - abilitatea de a comunica - abilitatea de a cerceta, analiza și interpreta teme umaniste;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul principal al disciplinei este familiarizarea studenților cu domeniul istoriei populației în epocile modernă și contemporană, precum și expunerea principalelor teorii demografice din epocile modernă și contemporană referitoare la factorii care au influențat creșterea-scăderea populației în segmentul cronologic abordat. Cursul mai înfățișează liniile generale ale dinamicii populației Europei în secolele XVIII-XX, prezentând ca studiu de caz și specificul regimului demografic din România în această perioadă.
7.2. Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea cu bibliografia specifică domeniului - Analiza critică a surselor statistice - Elaborarea unor studii și articole sintetice pe baza bibliografiei și a recensămintelor.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare
1. Demografie. Constituirea demografiei ca știință.	Prelegerea intensificată, problematizarea
2. Demografia istorică	Prelegerea intensificată, problematizarea
3-4 Noțiuni de bază în demografie și demografie istorică	Prelegerea intensificată, problematizarea
5. Factorii care au influențat de-a lungul istoriei evoluția populației.	Prelegerea intensificată, problematizarea
6-7. Dinamica populației mondiale din antichitate până în epoca modernă	Prelegerea intensificată, problematizarea
8. Populația Europei în secolul al XVIII-lea. Revoluții politice și schimbări demografice	Prelegerea intensificată, problematizarea
9-10. Revoluția demografică în secolul al XIX-lea. “Explozia albă”	Prelegerea intensificată, problematizarea
11-12. Evoluția populației europene în secolul XX.	Prelegerea intensificată, problematizarea
13-14. Tendințe recente în evoluția populației Europei	Prelegerea intensificată, problematizarea

Bibliografie obligatorie

1. Massimo Livi Bacci, Populația în istoria Europei, Iași, 2003
2. Traian Rotariu, Demografie și sociologia populației. Fenomene demografice, Iași, 2003
3. Cornelia Mureșan, Introducere în demografie, Cluj-Napoca, 2005

* Lucrările sunt accesibile la Biblioteca Centrală Universitară “Lucian Blaga” sau/și la filialele acesteia de la Istorie și Sociologie

Bibliografie opțională:

1. P.Guillaume, J.P.Poussou, Démographie historique, Paris,1970, p.136-412
2. Ioan Bolovan, Sorina Paula Bolovan, “Registrele parohiale de stare civilă din Transilvania - izvoare de demografie istorică”, în Revista arhivelor, seria a II-a, 1, nr.1-2, 1995, p. 47-51
3. Massimo Livi-Bacci, “New Dimensions for Historical Demography”, în vol. Historiens et populations. Liber Amicorum Étienne Hélin, Louvain-la-Neuve, 1991, p. 11-23
4. Radu Ștefan Vergatti, Populație. Timp. Spațiu. Privire asupra demografiei istorice universale, Brăila 2003
5. Mihai Țarcă, Demografie, București, 1997
6. Vladimir Trebici, Demografia, București, 1979
7. Ioan Horga, “Considerații pe marginea evoluției demografiei istorice: metodă, surse de documentare, modelare proprie”, în vol. Istoria – ca experiență intelectuală, coord. Corneliu Crăciun, Antonio Faur, Oradea, 2001, p.432-446;
8. L.Roman, “Demografia istorică în lume la sfârșit de mileniu”, în Revista de istorie, 42, nr. 4, 1989
9. M.Fleury, L.Henry, Nouveau manuel de dépouillement et d exploitation de l etat civil ancien, Paris, 1965

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Teorii demografice	Dezbaterea, Brainstorming	
2. T.R. Malthus	Dezbaterea, Brainstorming	
3-4. Registrele parohiale de stare civilă	Dezbaterea, Brainstorming	
5-6. Metode statistice de valorificare a registrelor parohiale	Brainstorming, demonstrația	
7-8. reconstituirea familiei	Simularea, Brainstorming	
9-10. Evoluția populației în spațiul Românesc	Dezbaterea, Brainstorming	
11-12. Prima tranziție demografică	Dezbaterea,	

	Brainstorming	
13-14. A doua tranziție demografică	Dezbaterea, Brainstorming	
<p>Bibliografie</p> <p>1. P.Guillaume, J.P.Poussou, Démographie historique, Paris,1970, p.136-412</p> <p>2. Radu Ștefan Vergatti, Populație. Timp. Spațiu. Privire asupra demografiei istorice universale, Brăila 2003</p> <p>3. Histoire des populations de l'Europe, tome I-III, sous la direction de Jean-Pierre Bardet et Jacques Dupaquier, Paris, Fayard, 1999</p> <p>4. Recent demographic developments in Europe – 2002, Council of Europe Publishing House, Strasbourg</p> <p>5. Pierre Chaunu, Civilizația Europei în secolul luminilor, vol. I, București, 1986</p> <p>6. D.Prodan, Teoria imigrației românilor în secolul al XVIII-lea, Sibiu, 1944</p> <p>7. Leonardo Benevolo, Orașul în istoria Europei, Iași, 2003</p> <p>8. Massimo Montanari, Foamea și abundența. O istorie a alimentației în Europa, Iași, 2003</p> <p>9. Ioan Bolovan, Transilvania între revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice, Cluj-Napoca, 2000</p> <p>10.idem, Transilvania la sfârșitul secolului al XIX-lea și la începutul secolului XX. Realități etno-confesionale și politici demografice, Cluj-Napoca, 2000</p>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptarea celor ce au în gestiune problemele demografice actuale, ale beneficiarilor educației pentru eficientizarea învățării active

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de Evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Test scris	25%
	Parțial	Test scris	25%

10.5 Seminar/laborator	Intervenții active la teme discutate și referat		25% 25%
------------------------	---	--	------------

10.6 Standard minim de performanță:
Nota finală a cursului trebuie să fie minim 5

Cluj-Napoca, 18 septembrie 2024

Prof. univ. dr. Ioan Bolovan

Data avizării în catedră: 2024.9.18

Semnătura Șefului de catedră/departament

Prof. Dr. Sorin Mitu